

ISSN 2411-4758 (Print) 2518-1602 (Online)

Native word in ethnocultural dimension, Drohobych, Posvit, 2018, pp. 88-97.

DOI: <https://doi.org/10.24919/2411-4758.2018.143124>

УДК 81'367.624(=111=161.2)

ВІДПРИКМЕТНИКОВІ ПРИСЛІВНИКИ У РЕЧЕННЯХ ІЗ ПРЕДИКАТАМИ СТАНУ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ

Оксана ФЕДУРКО,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри порівняльної педагогіки та методики викладання іноземних мов, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна, Дрогобич), fedurko19@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-2842-0555>

Research ID: T-2591-2018 <http://www.researcherid.com/rid/T-2591-2018>

Статтю присвячено проблемі сполучуваності відприкметникових прислівників на -о (-е) // -лу із предикатами стану. Установлено, що в реченнях цього семантико-синтаксичного різновиду вживаються прислівники різних функціонально-семантичних класів. Найактивнішими є квалітативні та квантитативні прислівники, способу дії. Відмінності спостережено в уживанні власне якісних і квантитативних прислівників: в українських висловленнях домінують структури з квантитативними прислівниками, а в англійських – із власне якісними.

Ключові слова: відприкметниковий прислівник; предикат стану; семантико-синтаксична структура речення; інваріантна семантична структура.

ADJECTIVAL ADVERBS WITH PREDICATES OF STATE IN UKRAINIAN AND ENGLISH LANGUAGES

Oksana FEDURKO,

Ph.D. in Philology lecturer, Department of comparative pedagogy and methods of teaching foreign languages, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

(Ukraine, Drohobych) fedurko19@gmail.com

The article highlights the functioning of adjectival adverbs as optional components of the sentence. The author emphasizes the importance of studying them as markers of complicated semantic structure of the sentence. Models of invariant semantic structure (ISS) “state of the subject” are analysed in the paper. Special attention is drawn to the combinality peculiarities of adjectival adverbs in -o (-e) // -ly with predicates

of state. It is established that different functional-semantic types of adverbs are used in the sentences. The most active are qualitative and quantitative adverbs, adverbs of manner. Differences are observed in the use of proper qualitative and quantitative adverbs: in Ukrainian structures with quantitative adverbs dominate and in English with qualitative ones. It has been proved that the semantics of predicates denoting state of the subject imposes restrictions on their interaction with intensifiers. The exception is the sentence in which the predicate is expressed by the verb of destruction.

Key words: adjectival adverb, predicate of state, semantic-syntactic structure of a sentence; invariant semantic structure.

Постановка проблеми. Сміслова організація речення перебуває в діалектичній єдності з його формальною організацією, «чистої» синтаксичної семантики поза мовною формою немає, тому аналіз значення синтаксичних одиниць на практиці зазвичай поєднується з аналізом їхніх формально-граматичних характеристик [3, 2; 6, 3; 11, 11]. Отже, формально-синтаксичний рівень (в інтерпретації німецького вченого В. Гладрова – конструктивно-граматичний) речення є не тільки тим із його рівнів, для якого релевантні синтаксичні зв'язки та виділювані на їхній основі компоненти речення [7, 54]; він дуже тісно пов'язаний із семантико-синтаксичним рівнем, який безпосередньо взаємодіє з семантичною сферою мови.

Попри те, що питання формально-синтаксичної організації речення найповніше вивчено у синтаксичній теорії [14,10], воно й досі не позбавлене дискусійності, що пояснюємо неоднорідністю підходів до тлумачення її природи. Так, класичне мовознавство усі прості речення поділяє на формально неускладнені й формально ускладнені, причому до перших зараховує синтаксичні побудови «з усіма другорядними членами, що не є однорідними або відокремленими» [19, 65], до других - «речення, у яких наявні однорідні або відокремлені члени речення, а також вставні і вставлені компоненти, звертання» [19, 66; 13, 62-63].

Дещо інший підхід до розуміння формально-синтаксичного плану речення спостерігаємо у представників функціонального напрямку в дослідженні синтаксичних явищ. І. Вихованець, до прикладу, переконаний, що за характеристики формально-синтаксичної структури простого речення необхідно брати до уваги специфіку його семантико-синтаксичного плану побудов.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Встановлення особливостей функціонування прислівників на *-o (-e) // -ly* в українських та англійських реченнях можливе лише на класифікації предикатів, адже "визначенню типового значення простого речення завжди передує процедура встановлення значення предиката" [18, 86]. Зіставлення цих

класифікацій, поданих українськими й зарубіжними вченими [5, 254; 16, 400] засвідчує їх близькість, бо фундаментальні явища буття були “спільні (або щонайменше близькі) для всіх народів упродовж тривалого періоду їхнього розвитку” [1, 32], що мало наслідком суттєві збіги між узагальненими значеннями логіко-граматичних типів речень.

На сьогодні найбільше прихильників здобула класифікація, яка ґрунтується на протиставленні предикатів за ознакою динамічності / статичності й виділенні відповідно предикатів дії та стану [2; 4; 12; 15], а також – активних і статальних предикатів [10], предикатів динамічної та статичної ознак [10]. Визначаючи динамічність / статичність диференційними змістовими ознаками предикатів найабстрактнішими несубстанційними денотативними семами [8, 60]), щодо яких застосовна процедура подальшої конкретизації, усі предикати поділяємо на динамічні та статальні. Динамічні – це предикати дії та процесу, інші семантичні різновиди предикатів відносимо до статальних. Уважаємо за важливе виявити механізми взаємодії українських та англійських прислівників на *-o (-e) // -ly* з предикатами стану та встановити специфіку семантико-синтаксичного плану побудов.

Виклад основного матеріалу. Статальні предикати вирізняє з-поміж інших інтегральна сема “перебувати у якомусь стані”. У працях Дж. Лакоффа [20] до стативних (неактивних) зараховано предикати, які: 1) не вживаються в різних моделях речень із дієсловом *do*; 2) не утворюють форм наказового способу; 3) не вживаються з модальним дієсловом *may* у значенні дозволу; 4) не можуть підпорядковуватися присудкові, вираженому дієсловом *tell* ‘сказати (зробити щось)’, *order* ‘наказати’, *permit* ‘дати змогу’, *persuade* ‘вмовити’, *force* ‘змусити’; 5) не поєднуються з такими прислівниками, як *enthusiastically* ‘з ентузіазмом’, *reluctantly* ‘неохоче’.

До статальних предикатів належать передусім зі значенням стану. Стан, на думку Т. Шмельової, – це деякий епізод із життя суб’єкта, з репертуару природних для нього станів: предмет може бути сухим або мокрим, брудним або чистим, артефакт – цілим або розбитим, функціональним або зламанним; людина – спокійною, тривожною, хворою, здоровою, натхненною, збудженою, апатичною; суспільству властиві стани стабільності й кризи, розвитку й занепаду [18, 15]. Тим самим окреслено підстави, на яких в одній семантичній групі узагальнено такі нетотожні з формально-граматичного погляду висловлення, як *Мені холодно; Тут душно; Вона хвилюється; Він у гніві // I am cold; It is stuffy in here; She is nervous*: вони об’єднані інваріантним значенням стану. Цю групу виділяють завдяки низці ознак, найвагомішіз-посеред яких ста-

тичність, часова локалізованість, фазовість, неконтрольованість, пасивність, одновалентність, непокєднуваність із родовими іменами, меншою мірою – квантифікованість та дуративність.

В українській мові ядро предикатів стану формують предикативи: *важко, боляче, весело*, дієслова зі значенням стану (фізичного, фізіологічного, психоемоційного: *чорніти, дрімати, всміхатися, тріумфувати*, а периферію (до слова, доволі чисельну) – безособові форми на -но, -то (*зорано, прооперовано*), прикметники (*хворий, здоровий*), прийменниково-іменникові форми (*у гніві, у щасті*) [7].

Найзагальніша денотативна сема “стан // state” в обох мовах конкретизується у таких семантичних варіантах: “фізичний стан // physical state”, “фізіологічний стан // physiological state”, “психоемоційний стан // psycho-emotional state”, “буття // being”, кожен з яких може структурувати речення, семантично ускладнені прислівниками на **-o (-e) // -ly**. Розглянемо докладніше особливості цього ускладнення у межах ІСС “фізичний стан”, ІСС “фізіологічний стан”, ІСС “психоемоційний стан”.

ІСС “фізичний стан”

Предикати фізичного стану конститують висловлення на позначення стану довкілля, в якому перебуває людина, або фізичного стану самої людини. Носієві такої статальної ознаки властиві семантичні характеристики [+конкретність], [±антропонімність], типовий засіб презентації – конкретні іменники – назви неістот та назви істот. Суб’єкт може бути імпліцитний: *Тихо-тихо. Нестерпно тихо. Тиша чорна. Тиша німа* (Р. Лубківський). Власне щодо таких конструкцій слухна думка У.Чейфа про наявність речень, “які не містять у собі нічого, крім предикації, що в них немає предмета, стосовно якого зроблено предикацію..., а предикат характеризується як стан і що насправді треба вести мову про наявність особливих, всеохопних станів, які стосуються усього середовища, а не конкретного предмета...” [17, 50]. В англійській мові до речень ІСС “фізичний стан” можна віднести конструкції на кшталт: *At least there’s quiet here; It is **delightfully** quiet in the night; It is cold in winter.*

В обох мовах предикати фізичного стану означаються такими розрядами прислівників на **-o (-e) // -ly**:

1. **Adv man.** *Навіть струмок, що перечищає їх, дрімає **дрімотно** ...* (М. Стельмах) // **Suddenly** *Janice shivers in memory on the other girl’s bed in declining daylight* (J. Updike).

2. **Adv quan.** З усіх семантичних різновидів квантитативів у поєднанні з предикатами фізичного стану виявлено **Adv intens**, належних до підкласу посилювачів: *І так **незлібно** тихо в саду, що чути, як далеко-далеко співають дівчата* (Г. Журба); *А признайся лише – не є для*

тебе найбільшою трагедією бігти вночі надвір, де так **чортячо** холодно й нечисто? (У. Самчук); *Свербіла вона [спина] немилосердно* (А. Тютюнник) // *His lips trembled slightly* (H. Hervey); *Tania shivered slightly* (J. Moore); *The sun beat down pitilessly* (W.S. Maugham).

3. **Adv temp.** *Навколо давно білють сніги* (М. Стельмах) // *The sun had lately pierced the gray* (G. Eliot).

Дані таблиці 1 засвідчують, що в обох мовах аналізовані структури характеризуються невисокою частотністю (37 українських і 29 англійських висловлень). Відмінності спостережено в уживанні власне якісних і квантитативних прислівників: в українських висловленнях домінують структури з квантитативними прислівниками, а в англійських – із власне якісними.

Таблиця 1

**Кореляція ІСС “фізичний стан”
і частотності ВП на -о (-е) // -ly**

Розряд прислівника Мова	Adv ax	Adv man	Adv qual	Adv quan	Adv temp	Adv loc	Adv fin	Adv caus	Всього
українська	0	15 0,62%	4 0,15%	15 0,62%	4 0,15%	0	0	0	37 1,56%
англійська	0	12 0,54%	9 0,36%	4 0,18%	4 0,18%	0	0	0	29 1,28%

ІСС “фізіологічний стан”

Висловлення на позначення ситуацій фізіологічного стану об’єднує таке типове значення: якась жива істота перебуває в певному стані чи починає / перестає перебувати в такому стані. Вони реалізують це значення за синтаксичною формулою **Експерієнсив + ПЗ**.

Предикати фізіологічного стану характеризують відповідні властивості суб’єктів і структурують речення на основі їхньої семантичної сумісності. Оскільки йдеться про фізіологічний стан, то його носієм може бути лише істота. Отож провідними значенневими характеристиками суб’єктної синтаксеми мають бути [+конкретність], [+істота], [±антропонімість]. Носіями цих характеристик у системах досліджуваних мов є іменники назви-істот, передусім осіб: *Качан понуро, суворо мовчав* (У. Самчук) // *The girl quickly fell asleep* (W.S. Maugham) або їхні еквіваленти – узагальнено-предметні займенники: *Вона [Неля] психічно не зовсім здорова* (І. Вільде) // *He coughed tactfully* (A. Christie). Синтаксичну перспективу цих побудов розширюють метафора або метонімія, коли в

функції суб'єкта вжито іменник-назву неістоти: *Сплять солодко черкуски-негритоси, біляві яблука і жовта раса груш* (Л. Костенко); *Важко спало місто, спав ворожий стан* (Ю. Мушкетик).

1. **Adv ax.** *Він знову почував себе добре* (О. Довженко) // *Margaret slept badly, and next day she was unable to work as usual* (W.S. Maugham)

2. **Adv man.** ... вона, либонь, спала б, **непробудно**, твердо ... (Б. Харчук); *Гордієнко засоромлено мовчав* (Г. Косинка); *Натовп мертво мовчить* (Б. Антоненко-Давидович) // *She swallowed convulsively* (A. Christie); *My heart beat anxiously* (Ch. Bronte); *She hiccupped drunkenly* (V. Wood).

3. **Adv qual:** *Дрімає спокійно, примруживши очі, кляча ...* (Г. Журба); ... *солодко спала під надійною рукою лада свого* (Д. Міщенко) // *Her back ached very painfully* (A.J. Cronin); *Jess groaned softly* (M. Crisp).

4. **Adv quan.** Домінують, як і у висловленнях на позначення стану, **Adv intens**, причому зі значенням повного або надмірного ступеня вияву ознаки: *Кошовий довго не спав тієї ночі* (Ю. Мушкетик) // *Dolly stuttered badly, but was gradually getting over it* (L.M. Alcott); *His heart lurched slightly* (J. Moore); *The alcohol finally forced her to relax slightly* (J. Moore). Серед них уживано й інтенсиви: *Her head twitched so violently, herhand was agitated by gestures so spasmodic that he thought it kinder not to insist* (W.S. Maugham); *He doesn't want to sleep so heavily ...* (J. Updike); *It would pain me deeply* (R. Barr).

У мовленнєвих реалізаціях семантичної структури предикат може сполучатись із прислівниками різних функціонально-семантичних розрядів, скажімо, способу дії і власне якісних: *Walker ate greedily, noisily, filthily, and Mackintosh watched him with satisfaction* (S.W. Maugham).

Докладніше особливості сполучуваності ВП і ICC “фізіологічний стан” відображає таблиця 2. Суттєва розбіжність поміж мовами стосується вживання власне якісних прислівників: в англійському матеріалі виявлено вдвічі менше відповідних речень.

Таблиця 2

Кореляція ICC “фізіологічний стан” і частотності ВП на -o (-e) // -ly

Розряд прислівника Мова	Adv ax	Adv man	Adv qual	Adv quan	Adv temp	Adv loc	Adv fin	Adv caus	Всього
українська	4 0,16%	19 0,8%	15 0,62%	11 0,47%	7 0,31%	0	0	0	56 2,36%

англійська	4 0,18%	17 0,72%	8 0,36%	8 0,36%	4 0,18%	0	0	0	41 1,72%
------------	------------	-------------	------------	------------	------------	---	---	---	-------------

ІСС “психоемоційний стан”

Інваріантна семантична структура “емоційно-психічний стан” об’єднує конструкції з типовим значенням “людина відчуває якісь почуття, емоції; перебуває в певному емоційному стані, настрої”. Базова модель – **Експерієнсив-ПЗ**, яка засвідчує, що функція суб’єктної синтаксеми закріплена за іменниками-назвами осіб. У висловленнях цієї семантичної структури спостережено такі прислівники на **-o (-e) // -ly**:

Adv qual: *Андрій чекав **спокійно**, приготувавшись до найгіршого* (Іван Багряний); *Один мій знайомий якось **безглуздо** закохався у відому політичну діячку* (Т. Малярчук); *Меркурій **гірко** возтужив, і возплакав* (П. Загребельний); *Гірко зажурився старий Данило* (У. Самчук) // *Joe had waited **nervously*** (J. Moore); *Francis laughed **savagely*** (V. Wood). *She smiled **graciously** at the ticket collector* (A. Christie); *Flice had started to cry **fretfully** with tiredness* (V. Wood).

Adv quan. Домінують **Adv intens**, причому з класу посилювачів. Серед них уживано інтенсифікатори: *Смерті він боявся **найдужче*** (П. Загребельний); *Весною самотня людина почуває себе **особливо** беззахисною* (Г. Пагутяк); *Мотря **помітно** зняковіла...* (У. Самчук); *А ще ... мені було **страшенно** прикро лежати поруч із цією дивною дівчиною ...* (І. Роздобудько) // *She sneered **slightly** in saying this* (Ch. Bronte); *She had been **badly** frightened* (J. Aldridge), інтенсиви: *Коли людина почуває себе **безмежно** щасливою, це не стосується часу* (Г. Пагутяк); *Нестерпно важко ставало на душі* (Б. Лепкий); *Шморгайлик ... **люто** заздрив Стрижаківі ...* (П. Загребельний); *Жінки **панічно** бояться самотності* (Т. Малярчук) // *He fears you **mortally*** (Ch. Bronte); *Professor was laughing **heartily** in the corner* (A. Conan-Doyle). Проте інтенсиви на кшталт *швидко / повільно*, значення яких корелює із семантикою динамічності, вживатися не можуть через провідну ознаку їхнього ПЗ – [+статичність].
Із темпорально-кількісних прислівників у цьому типі ІСС зафіксовано **Adv dur:** *Я так **довго** до тебе тужила ...* // *He, mentally, so **frequently** (Adv freq) experienced ruin that he ceased to believe in its material probability* (G. Green).

Adv fin. *Марно кидається бідне материнське серце* (І. Багряний) // *Most of them had smiled **knowingly*** (J. Moore).

Як видно з таблиці 3, аналізовані висловлення виявляють більшу активність в українських текстах (122 одиниці супроти 66). Щодо сполучуваності з прислівниками, то помітно нижчий відсоток (0,36% проти

1,25%) зафіксовано англійських речень із квантитативними прислівниками.

Таблиця 3

**Кореляція ІСС “емоційно-психічний стан” і частотності
ВП на -о (-е) // -ly**

Розряд прислів- ника Мова	Adv ax	Adv man	Adv qual	Adv quan	Adv temp	Adv loc	Adv fin	Adv caus	Всього
українська	0	52 2,19%	37 1,56%	30 1,25%	0	0	4 0,15%	0	122 5,15%
англійська	0	33 1,44%	21 0,9%	8 0,36%	0	0	4 0,18%	0	66 2,9%

Як видно з наведеного, семантично елементарні конструкції на позначення ситуацій стану можуть поширюватися (ускладнюватися) прислівниками на **-о (-е)** різних функціонально-семантичних розрядів, щоправда, з неоднаковою регулярністю. Найактивніше – прислівниками квалітативними та кількісними, способу дії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Адмони, В. Г. (1979). Структура грамматического значения и его статус в системе языка. *Структура предложения и словосочетания в индоевропейских*. Ленинград: Наука, 6–36.
2. Андерш, Й. Ф. (2009). Типологія речень з дієслівно-ад’єктивними предикаторами в українській мові в зіставленні з чеською. *Мовознавство. № 1*, С. 38–45.
3. Бабайцева В. В. (2006). Структурно-семантическое направление в современной лингвистике. *Филологические науки, № 21*, С. 54–63.
4. Бацевич, Ф. С. (1991). Функционально-ономасиологическая типология русских предикатов. *Русское языкознание. Вып. 22*. С. 14–15.
5. Вихованець І. Р. (1992). *Нариси з функціонального синтаксису української мови*. Київ: Наукова думка.
6. Вихованець, І. Р., Городенська К. Г. & Русанівський, В. М. (1983). *Семантико-синтаксична структура речення*. Київ: Наук. думка.
7. Вихованець, І. Р. (1993). *Грамматика української мови. Синтаксис*. Київ: Либідь.
8. Гайсина, Р. М. (1981). *Лексико-семантическое поле глаголов отношения в современном русском языке*. Саратов : Изд-во Саратовского ун-та.
9. Гак, В. Г. (1973). Высказание и ситуация. *Проблемы структурной лингвистики*. Москва: Наука, 349–372.

10. Загнітко, А. П. (2007). *Теорія сучасного синтаксису* : [монографія]. Донецьк : ДонНУ.
11. Зайкиев, М. З. (1995). *Татарская грамматика*. Том 3. Синтаксис. Казань.
12. Іваницька, Н. Б. (2004). *Функціонально-семантична класифікація абсолютних дієслів в українській та англійській мовах*. Київ: Національний торгово-економічний університет.
13. Кадомцева, Л. О. (1985). *Українська мова. Синтаксис простого речення*. Київ: Вища школа.
14. Колосова, Т. А. (1986). О терминах и понятиях описания семантики синтаксических единиц. *Синтаксическая и лексическая семантика (на материале языков разных систем)*. Новосибирск : Наука, 10–33.
15. Кутня, Г. В. (2004). *Структурно-семантична і функціональна характеристика предикатів процесу в сучасній українській мові*. (Автореферат кандидатської дисертації: 10.02.01 «Українська мова»). Львів.
16. Филлмор, Ч. (1981). Дело о падеже. *Новое в зарубежной лингвистике*. Москва: Прогресс. Вып. X.
17. Чейф, У. Л. (1975). *Значение и структура языка*. Москва: Прогресс.
18. Шмелева, Т. В. (1994). *Семантический синтаксис* : Текст лекций из курса «Современный русский язык». Красноярск.
19. Шульжук, К.Ф. (2004). *Синтаксис української мови* : [підручник]. Київ : Видавничий центр «Академія».
20. Lakoff, G. (1968). Some Verbs of Change and Causation. *Mathematical Linguistics and Automatic Translation*. Cambridge MA : Report NSF-20, Aiken Computation Laboratory, Harvard University.

REFERENCES

1. Admony, V. H. (1979). *Struktura hrammatycheskoho znachenyya y eho status v systeme yazyka* [The structure of the grammatical value and its status in the language system.]. *Struktura predlozhenyya y slovosochetaniyya v yndoevropeyskykh* [The structure of the proposal and phrases in the Indo-European.]. Leningrad: Nauka, 6–36. [in Russian]
2. Andersh, Y. F. (2009). *Typolohiya rechen z diyaslivno-adyektyvnymy predyktoramy v ukrayinskiy movi v zistavlenni z cheskyou* [The typology of sentences with verbally-adjective predictors in the Ukrainian language in comparison with Czech]. *Movoznavstvo – Linguistics. No. 1*, pp. 38-45. [in Ukrainian]
3. Babaytseva, V. V. (2006). *Strukturno-semantycheskoe napravlenye v sovremennoy lynchvystyke* [Structural-semantic direction in modern linguistics.]. *Fylohycheskye nauky – Philological sciences*, No. 21, S. 54-63. [in Russian]
4. Batsevych, F. S. (1991). *Funktsyonal'no-onomasylolycheskaya typolohyya russskykh predykatov*. *Russkoe yazykoznaneye. Vyp. 22*. S. 14–15. [in Russian]
5. Vykhovanets, I. R. (1992). *Narysy z funktsional'noho syntaksysu ukrayin-s'koyi movy*. Kyiv: Naukova dumka. [in Ukrainian]
6. Vykhovanets, I. R., Horodenska K. H. & Rusaniv's'kyy, V. M. (1983). *Semantiko-syntaksychna struktura rechennya*. Kyiv: Nauk. dumka. [in Ukrainian]

7. Vykhovanets, I. R. (1993). *Hramatyka ukrayinskoï mowy*. Syntaksys. Kyiv: Lybid. [in Ukrainian]
8. Haysyna, R. M. (1981). *Leksyko-semanticheskoe pole hlaholov otnoshenyya v sovremennom russkom yazyke [The lexico-semantic field of the verbs of the relationship in contemporary Russian.]* Saratov : Yzd-vo Saratovskoho un-ta. [in Russian]
9. Hak, V. H. (1973). *Vyskazvanye y situatsyya. Problemy strukturnoy lynchvystyky [Repetition and situation. Problems of Structural Linguistics]*. Moscow: Nauka, 349–372. [in Russian]
10. Zahnitko, A. P. (2007). *Teoriya suchasnoho syntaksysu [The theory of modern syntax]*. Donetsk : DonNU. [in Ukrainian]
11. Zaykyev, M. Z. (1995). *Tatarskaya hramatyka [Tatar grammar]*. Tom 3. Syntaksys. Kazan. [in Russian]
12. Ivanytska, N. B. (2004). *Funkttsionalno-semantychna klasyfikatsiya absolyutnykh diyestiv v ukrayinskiy ta anhliyskiy movakh [Functional-semantic classification of absolute verbs in Ukrainian and English.]*. Kyiv: Natsionalnyy torhovo-ekonomichnyy universytet. [in Ukrainian]
13. Kadomtseva, L. O. (1985). *Ukrayinska mova. Syntaksys prostoho rechenya [Ukrainian language. Syntax of simple sentence]*. Kyiv: Vyshcha shkola. [in Ukrainian]
14. Kolosova, T. A. (1986). O termynakh y ponyatyakh opysanyya semantychy syntaksycheskykh edynyts [On the terms and concepts of describing the semantics of syntactical units.]. *Syntaksycheskaya y leksycheskaya semantycha (na materyale yazykov raznykh system) [Syntactic and lexical semantics (on the material of languages of different systems)]*. Novosybyrsk : Nauka, 10–33. [in Russian]
15. Kutnya, H. V. (2004). *Struktorno-semantychna i funkttsional'na kharakterystyka predykatyv protsesu v suchasniy ukrayinskiy movi. (Masters thesis)*. Lviv. [in Ukrainian]
16. Fyllmor, CH. (1981). *Delo o padezhe. Novoe v zarubezhnoy lynchvystyke [The case is about the case. New in foreign linguistics]*. Moscow: Prohress. Vyp. KH. [in Russian]
17. Cheyf, U. L. (1975). *Znachenye y struktura yazyka [The meaning and structure of the language.]*. Moscow: Prohress. [in Russian]
18. Shmeleva, T. V. (1994). *Semantycheskiy syntaksys : Tekst lektsyy yz kursa «Sovremennyy russkiy yazyk» [Semantic syntax: The text of lectures from the course “Modern Russian Language.”]*. Krasnoyarsk. [in Russian]
19. Shul'zhuk, K.F. (2004). *Syntaksys ukrayinskoï mowy [Syntax of the Ukrainian language]*. Kyiv : Vydavnychyy tsentr «Akademiya». [in Ukrainian]